

עיקרי אירועי השבוע

- **בסוריה** חלה בשבועיים האחרונים הסלמה בלחימה בעיר חלב ובמרחב הכפרי, שמצפון לה. כלי טיס סוריים ורוסיים תקפו יעדים בשכונות בחלב שבשליטת ארגוני המורדים בעוד שארגוני המורדים (ובתוכם ג'בהת אלנצרה) ירו אש רקטות ופצצות מרגמה על שכונות, שבשליטת המשטר. בלחימה נהרגו מאות אזרחים ונפגעו תשתיות אזרחיות ובתוכם בתי חולים. ארה"ב ורוסיה מקיימות מאמצים מדיניים לעצור את ההסלמה, להחיות את הפסקת האש ולאפשר את חידוש שיחות ההסדרה בג'נבה.
- **בעיראק** הגביר דאעש את פיגועי הטרור שלו בבגדאד תוך הפעלת מחבלים מתאבדים. הפיגועים מכוונים נגד האוכלוסייה השיעית ונגד יעדים המזוהים עם המשטר. כדי לחזק את הלגיטימציה למתקפת הטרור נגד השיעים הפיץ דאעש סרטון, המתריע מפני הפיכת בגדאד למרכז שיעי. במקביל ממשיך דאעש בפעולות הגרילה נגד צבא עיראק, גם באזורים שלכאורה נכבשו וטוהרו על ידו (פיגועי התאבדות, תקיפת שיירות, ירי רקטות).
- **בלוב** דווח, כי לאחר קרבות ממושכים סולק דאעש מהאזור השולט על העיר דרנה. אם יאומתו הדיווחים הללו, משמעות הדבר הינה מכה צבאית ומוראלית לדאעש, המחלישה את מעמדו במזרח לוב. בינתיים דיווחו כלי תקשורת לוביים (העוינים לדאעש), כי צבא לוב שבפיקוד ח'ליפה חפתאר נערך לשחרורה של העיר סרת מידי דאעש וכי דאעש עושה הכנות בשטח כדי לקדם את ההתקפה הצפויה.

הסכם הפסקת האש

- העימותים הקשים, שהתחוללו לאחרונה בחלב ובסביבותיה בין המשטר הסורי לארגוני המורדים יצרו תחושה, בסוריה ובזירה הבינלאומית, כי הסכם הפסקת האש המתקיים באופן חלקי זה השבוע העשירי, **נמצא בסכנת קריסה**. בעקבות ההסלמה בחלב הושהו שיחות ההסדרה בג'נבה. על רקע זה **התקיימו מאמצים בינלאומיים**, שבמרכזם עמדו רוסיה וארה"ב, **שנועדו לשמר את הפסקת האש ואולי גם להרחיבה לאזור חלב**.
- במסגרת זאת התקיימו מאמצים להפסקת העימותים המקומיים באזור הכפרי המזרחי של דמשק (ע'וטה המזרחית) ובמרחב לאד'קיה, במאמץ למנוע התפשטות ההסלמה לגזרות אחרות. ב-29 באפריל 2016 סיכמו ארה"ב ורוסיה על הפסקת אש מוגבלת (למשך 72 שעות) באזור הכפרי המזרחי של דמשק. הפסקת אש זאת הוארכה ב-48 שעות נוספות (סוכנות הידיעות הסורית, 2 במאי 2016). עם זאת, הניסיונות להרחבת הפסקות האש המקומיות גם לאזור חלב לא צלחו עד כה **והלחימה שם נמשכת**.

המערכה נגד דאעש בהנהגת ארה"ב

המשך התקיפות האוויריות

■ הקואליציה הבינלאומית בהובלת ארה"ב המשיכה לבצע תקיפות בעיראק ובסוריה נגד יעדי דאעש. במהלך השבוע ביצעו כלי טיס של מדינות הקואליציה עשרות תקיפות מהאוויר, בעיקר נגד יעדי דאעש בעיראק. בעיראק התמקדו התקיפות באזורי הית, קיסיק, מוצול, אלרמאדי ובגדאד. בסוריה בוצעו תקיפות באזורי אלרקה ומראע (שמצפון לחלב).

פריסת חיילים אמריקאים בצפון סוריה

■ ברק אובמה, נשיא ארה"ב, הודיע על פריסה של 250 חיילים נוספים בצפון סוריה (בנוסף לחמישים חיילים הנמצאים בה). תגבור זה כולל אנשי כוחות מיוחדים ואנשי שירותים, שיהיו אחראים בעיקר לגיוס לוחמים סונים ולסיוע למאמצי הלחימה נגד דאעש (CNN, 25 באפריל 2016). כיומיים לאחר מכן דווח בתקשורת הערבית והסורית על הגעתם של 150 אנשי הכוחות המיוחדים לעיירה רמילאן, שבצפון מזרח סוריה, באזור השליטה הכורדי (אלג'זירה, סוכנות הידיעות הסורית, 28 באפריל 2016).

אסטרטגית הלחימה של ארה"ב בדאעש

■ בשימוע בפני ועדת הכוחות החמושים בסנאט סקרו אשטון קרטר מזכיר ההגנה האמריקאי וג'וזף דאנפורד יו"ר המטות המשולבים, את אסטרטגיית הלחימה האמריקאית נגד דאעש. מזכיר ההגנה שלל שתי חלופות אסטרטגיות ללחימה בדאעש: האחת, לחימה של כוח [קרקעי] אמריקאי והשנייה, הקמת כוח קרקעי בינלאומי משמעותי לכיבוש השטחים שבשליטת דאעש. החלופה המועדפת של ארה"ב הינה סיוע לכוחות המקומיים והיא פועלת להרחבתו. בהקשר זה ציין מזכיר ההגנה, כי ארה"ב ממשיכה בתוכנית אימונים לכוחות סוריים, המתבצעת מחוץ לסוריה. מזכיר ההגנה ציין שהתוכנית הנוכחית שונה מזו, שנשלה בשנה שעברה, וביקש מחברי הועדה לסייע להקצאת כספים עבורה (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 28 באפריל 2016).

האסטרטגיה של ארה"ב בלחימה נגד דאעש ממשיכה איפא להתבסס על תקיפות אוויריות בסוריה ובעיראק בצד הימנעות מלחימה קרקעית מאסיבית וסיוע לכוחות מקומיים ע"י אימונים ואספקת אמצעי לחימה. בזירה הסורית הוכיחו עצמם הכורדים ככוח הצבא המקומי היעיל ביותר בעוד שניסיונות ארה"ב להקים כוח צבאי סוני אפקטיבי מקרב ארגוני המורדים שבהשפעתה נחלו עד כה כישלון.

מעורבות גרמניה בלחימה

■ גרמניה עומדת להקים ככל הנראה מתחם נפרד עבור חיל האוויר שלה בבסיס אינצ'רליק, שבדרום תורכיה, המשמש את כוחות הקואליציה במלחמה נגד דאעש. במתחם יוצבו באופן קבוע כארבע מאות חיילים לצד מרכז בקרת אוויר וטייסת מטוסי טורנדו. הכוח החדש יתגבר את הכוחות

הגרמניים הנמצאים שם מאז דצמבר 2015 בעיקר במשימות תדלוק אווירי וסיור. הקמת המתחם אמורה להסתיים בקיץ 2017 ועלותה כ-65 מיליון אירו (הורייט, 26 באפריל 2016).

מעורבות רוסיה בלחימה בסוריה

■ מטוסי חיל האוויר של רוסיה המשיכו לתקוף יעדי דאעש וארגונים נוספים ברחבי סוריה. בין השאר הותקפו יעדים בחלב ובסביבותיה, במרחב דמשק, בחמאת ובמקומות נוספים. לדברי סרג'י רודסקי, ראש יחידת המבצעים בצבא רוסיה, מאז תחילת הלחימה בסוריה השמידו הכוחות רוסיים מעל ל-29,000 מטרות של ארגוני הטרור **ביניהן למעלה ממאתיים מתקני נפט ולמעלה מ-2,000 מיכליות להובלת נפט** (טאס, 27 באפריל 2016).

■ **ויטאלי צ'ורקין שגריר רוסיה באו"ם** אמר, כי רוסיה והוועדה למלחמה בטרור של מועצת הביטחון של האו"ם ביקשו להכליל את שני ארגוני מורדים, **אחראר אלשאם וצבא האסלאם**, ברשימת "ארגוני הטרור"¹. זאת, בעקבות מספר דיווחים לפיהם ארגונים אלו קשורים לארגון דאעש ולאלקאעדה והם מפרים באופן קבוע את הסכם הפסקת האש בסוריה (טאס, 27 באפריל, 2016). הכנסת ארגוני מורדים נוספים לקטגוריה של "ארגוני טרור" עשויה להערכתנו להרחיב את היקף הכוחות הנוטלים חלק בלחימה ולהקשות על סיכויי שימורה של הפסקת האש.

■ הגנרל סרג'י אפנסייב (Sergey Afensayev), סגן ראש אגף המודיעין במטכ"ל הרוסי, התייחס לדאעש במהלך וועידת מוסקבה החמישית לביטחון בינלאומי. הוא אמר כי להערכתם פועלים בסוריה ובעיראק כ-33,000 פעילי דאעש, 19,000 בעיראק וכ-14,000 בסוריה. לדבריו ברשותם אמצעי לחימה הכוללים טנקים, כלים משוריינים, טילי נ"ט ומערכות של טילי נ"מ (Russia Today, 27 באפריל 2016). אפנסייב גם ציין כי רמת איום הטרור על אירופה עלתה בעקבות חזרתם של כ-800 פעילי דאעש לגרמניה בארבעת השנים האחרונות. כמו כן מסר, כי כ-4,500 פעילים הקשורים לדאעש פועלים באסיה התיכונה (Russia Today, 27 באפריל 2016).

¹ מרכז התיאום בבסיס חמימים דיווח, כי בהסכם הפסקת האש נכללים עתה 72 ארגונים, מתוכם 52 ארגונים חמושים, שהוצאו מחוץ לחוק (טאס, 25 באפריל 2016).

עיקרי התפתחויות בסוריה

מפת סוריה (www.nationsonline.org).

אזור חלב

■ בשבועיים האחרונים חלה הסלמה בלחימה בעיר חלב ובמרחב הכפרי שמצפון לה. במסגרת זאת תקפו כלי טיס סורים ורוסיים יעדים של ארגוני המורדים בחלב בעוד שארגוני המורדים שיגרו רקטות ופצצות מרגמה על שכונות, שבשליטת המשטר הסורי. כלי התקשורת הערביים והמערביים דיווחו, על מאות אזרחים שנהרגו במהלך העימותים הללו² ופגיעה בתשתיות אזרחיות ובכלל זה בתי חולים³. התקיפות וההפגזות על חלב תוארו בכלי התקשורת כקשות ביותר מאז פרוץ מלחמת האזרחים.

■ משרד החוץ הרוסי דיווח, כי בניין הקונסוליה הכללית הרוסית בחלב הותקף על ידי פעילי ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו. על פי הדיווח התפוצץ מטען בשטח הקונסוליה ושלושה מטענים

² על פי המרכז הסורי לזכויות אדם בין ה-22 באפריל ל-28 באפריל 2016, נהרגו 606 בני-אדם בעיר חלב. זאת כתוצאה מתקיפות חיל האוויר הסורי על אזורים, שבשליטת המורדים, והפגזות מאסיביות של המורדים נגד האזורים שבשליטת צבא סוריה בשכונותיה המערביות של העיר (המרכז סורי לזכויות אדם, 29 באפריל 2016). על פי הניו-יורק טיימס נהרגו בחלב לאחרונה לפחות 202 אנשים, שני שלישים מהם באזורים המוחזקים ע"י המורדים במזרח חלב והשאר במערבה, באזורים, הנשלטים ע"י המשטר הסורי.

³ ב-3 במאי 2016 נפגע בית החולים ליולדות אלצ'ביט בחלב כתוצאה מירי רקטות. נמסר, כי נהרגו 21 בני אדם ונפצעו כ-32 (אלמיאדין, 3 במאי 2016). צבא סוריה האשים את ארגוני המורדים בתקיפת בית החולים (סאנא, 3 במאי 2016). מזכיר המדינה האמריקאי ג'ון קרי גינה את תקיפת בית החולים וקרא לכל הצדדים להפסיק את הלחימה לפני שהמצב יצא מכלל שליטה (אלערביה, 3 במאי 2016).

נוספים סמוך למבנה. לא דווח על נפגעים (ספוטיניק, 29 באפריל 2016). סרגי לברוב, שר החוץ הסורי, האשים את ג'בהת אלנצרה בירי אש מרגמות לעבר בניין הקונסליה הרוסית בחלב (טאס, 29 באפריל 2016).

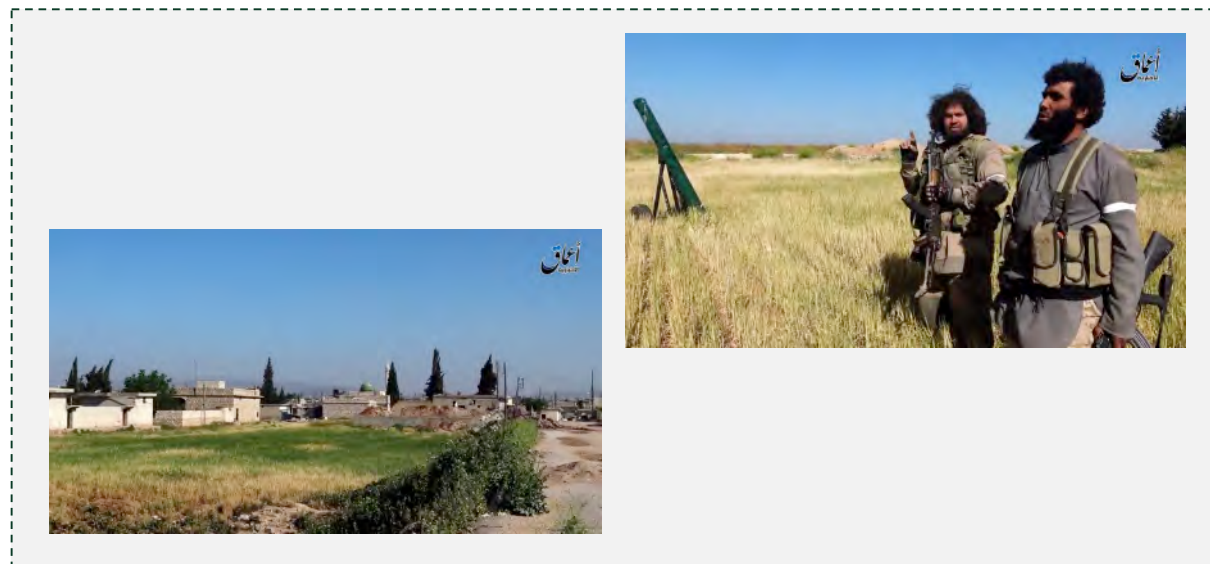
■ צבא סוריה תפס מדרום מזרח לחלב משאית, שנשאה 3.5 טון של אמוניום ניטראט המשמש להכנת חומרי נפץ. המטען נועד עבור פעילי דאעש או ג'בהת אלנצרה במרחב, שמדרום מזרח לחלב (סאנא, 28 באפריל 2016).

מימין: המשאית שנתפסה על ידי צבא סוריה. משמאל: שקי אמוניום ניטראט, שהיו על גבי המשאית (סאנא, 28 באפריל 2016).

התכתשויות בין דאעש לצבא תורכיה בקרבת הגבול הסורי-תורכי

■ השבוע נמשכו ההתכתשויות בין דאעש לבין צבא תורכיה מצפון לחלב, בקרבת הגבול הסורי-תורכי. נמסר כי דאעש העביר כוחות ממזרח סוריה (אזורי חסכה ורקה) לאזור, שמצפון לחלב. דאעש דיווח, כי פעיליו השתלטו על מספר כפרים סמוך לגבול הסורי-תורכי ובהם הכפר דודיאן, כ-18 ק"מ מדרום מזרח לקיליס (אעמאק, 27 באפריל 2016).

הכפר דודיאן, אחד הכפרים, שנכבשו על ידי דאעש בסמוך לגבול הסורי-תורכי (אעמאק, 27 באפריל 2016).

■ במהלך ההתכתשויות בין דאעש לצבא תורכיה שוגרו משטח סוריה רקטות לעבר העיר התורכית קיליס⁴. בתגובה תקף צבא תורכיה מוצבים ואמצעי לחימה באזורים, שבשליטת דאעש (אלדרר אלשאמיה, 1 במאי 2016). תורכיה הודיעה, כי בתקיפה זו נהרגו חמישים פעילי דאעש (סקיי ניוז, 2 במאי 2016). מנגד הודיע דאעש, כי פעיליו השמידו שלושה טנקים של צבא תורכיה (אעמאק, 28 באפריל 2016).

■ אזורים נוספים בסוריה, שבהם התנהלו עימותים מקומיים, שבהם היו מעורבים פעילי דאעש וג'בהת אלנצרה:

- **אזור מחנה הפליטים אלירמור, שמדרום לדמשק:** במקום נמשכו העימותים בין דאעש לבין ג'בהת אלנצרה. נמסר כי דאעש שולט עתה על חלק ניכר ממחנה הפליטים (אלע'ד, 23 באפריל 2016).

- **האזור הכפרי, שממזרח לדמשק:** באזור זה נמשכו העימותים בין ארגוני המורדים. נמסר כי צבא האסלאם הטיל מצור על חמושים מארגון ג'בהת אלנצרה (דמשק אל'אן, 2 במאי 2016).

- **אזור קבר סת זינב, שמדרום לדמשק:** דאעש ביצע פיגוע נגד מחסום צבאי באמצעות מחבל מתאבד, שנהג במכונית תופת. דווח על כעשרים הרוגים וכשישים פצועים (ח'טוה, עאמק, 25 באפריל 2016).

- **דיר אלזור:** נמשכו העימותים בין פעילי דאעש וצבא סוריה באזור שדה התעופה הצבאי. מטוסי תובלה רוסיים הצניחו חבילות מזון לתושבי העיר בשכונות הנמצאות תחת מצור של דאעש (דמשק אל'אן, 30 באפריל 2016).

- **תדמור:** משרד ההגנה הרוסי דיווח, כי במהלך סריקות לאיתור מטענים בעיר. צבא סוריה איתר ונטרל מחסן נשק גדול של דאעש, שהכיל כמות גדולה של מטענים ופגזים (טאס, 22 באפריל 2016).

■ גופתו של קצין רוסי, שנהרג על ידי דאעש בקרבות בעיר תדמור, הוחזרה לרוסים. הגופה הוחזרה לאחר שהוסכם על עסקת חילופי שבויים בתיווך הכוחות הכורדים (YPG). תמורת גופת הקצין שוחררו שני פעילי דאעש בכירים (סוריא מבאשר, 27 באפריל 2016). ב-29 באפריל 2016 הודיעו הכורדים כי העבירו את לנציגי השלטונות הרוסיים בסוריה את גופתו של הקצין (רוודאו, 29 באפריל 2016).

⁴ על פי מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם מתחילת שנת 2016 נפלו בשטחה של קיליס כארבעים רקטות שנורו משטחים, שבשליטת דאעש, בסמוך לגבול סוריה-תורכיה. נפילות אלו גרמו למותם של לפחות שבעה-עשר מאזרחי העיר (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 26 באפריל 2016).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

מפת עיראק (www.nationsonline.org).

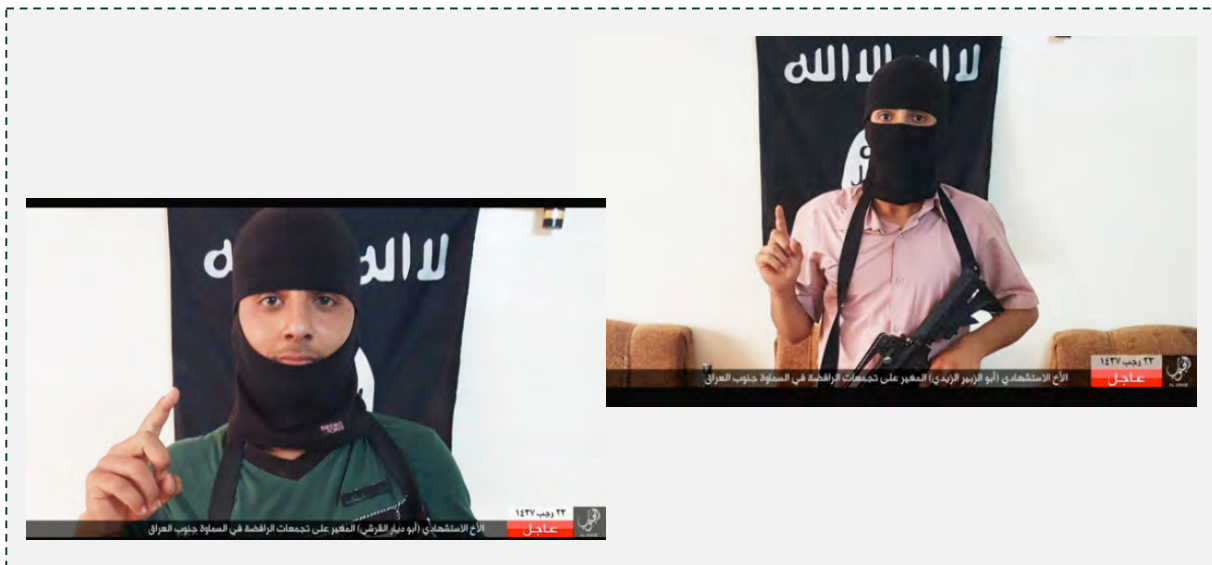
בגדאד

■ לאחרונה הגביר דאעש את פגועי הטרור שלו נגד יעדים בבגדאד, בעיקר כאלו המזוהים בני העדה השיעים ועם המשטר העיראקי. כוחות הביטחון העיראקים הכריזו בתגובה על מצב חירום (אלסומריה, 30 באפריל 2016)

■ להלן כמה פיגועים בולטים, שביצע דאעש בבגדאד ובמרחב השיעי, שמדרום לה:

• **25 באפריל 2016** - פעיל דאעש ביצע פיגוע התאבדות באמצעות חגורת הנפץ במרכז העיר בגדאד. הפיגוע בוצע נגד ריכוז כוחות של מיליציות שיעיות, המסייעות למשטר העיראקי. לטענת דאעש נהרגו ונפצעו בפיגוע עשרות מאנשי המיליציה (אעמאק, 25 באפריל 2016).

- **30 באפריל 2016** - בפיגוע התאבדות במזרח העיר בגדאד נהרגו 63 בני אדם (בי בי סי בערבית, 30 באפריל 2016; אלקרטאס ניוז, 1 במאי 2016). דאעש הודיע, כי מחבל מתאבד הפעיל משאית תופת נגד עולי רגל שיעים, וטען כי כמאה מהם נהרגו בהתקפה (אח'באר דולת אלאסלאם, 1 במאי 2016).
- **2 במאי 2016** - מכונית תופת התפוצצה בדרום בגדאד . 14 בני אדם נהרגו . דאעש קיבל אחריות על פיגוע התאבדות. לטענת דאעש נהרגו ארבעים אנשים כתוצאה מהפיגוע (אעמאק, 2 במאי 2015).
- **1 במאי 2016** - 38 בני אדם נהרגו ו-86 נפצעו בהתפוצצות שתי מכוניות תופת, שהופעלו ע"י מחבלים מתאבדים בעיר השיעית סמאווה, כ-250 ק"מ מדרום לבגדאד. דאעש קיבל אחריות לביצוע הפיגועים (אלסומריה, 1 במאי 2016; אח'באר דולת אלאסלאם, 1 במאי 2016).

שני המחבלים המתאבדים שביצעו את הפיגוע בעיר סמאווה. מימין: אבו אלזביר אלזידי . משמאל: אבו דיאר אלקרשי (אח'באר דולת אלאסלאם, 1 במאי 2016).

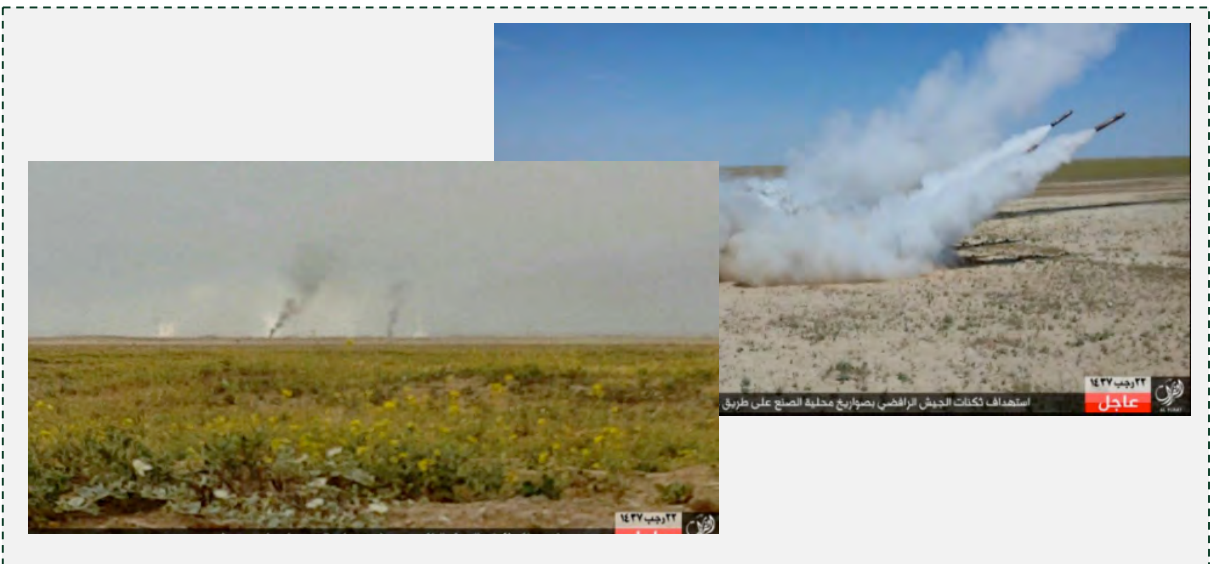
ב-2 במאי 2016 פורסם סרטון מטעם מחוז בגדאד של דאעש, המתריע מפני הפיכתה של בגדאד לעיר בעלת אופי שיעי. בסרטון מובאים דבריו של אבו מצעב אלזרקאוי המתריע מפני הפיכת בגדאד למרכז שיעי ודבריו של מחבל מתאבד לפני ביצוע פיגוע בבית תפילה שיעי. אפשר שהסרטון נועד לתת לגיטימציה למתקפת הטרור של דאעש, המכוונת בעיקר נגד יעדים שיעים.

לוחמת גרילה של דאעש נגד צבא עיראק

■ דאעש ממשיך בפעילות גרילה גם באזורים, שלכאורה נכבשו וטוהרו ע"י צבא עיראק. באזור העיר הית קיבל דאעש אחריות לביצוע פיגוע התאבדות בתחנת משטרה. לטענתו נהרגו בפיגוע למעלה מחמישים אנשי כוחות הביטחון העיראקים. כמו כן תקף דאעש שיירה של צבא עיראק על ציר חדיטה-ביג'י וירה אש רקטות לעבר בסיסי צבא עיראק, שעל ציר זה. על פי הודעת דאעש מתקיימת עתה לחימה בשדה הנפט עלאס, שממזרח לתכרית, עליו מנסה הארגון להשתלט מחדש.

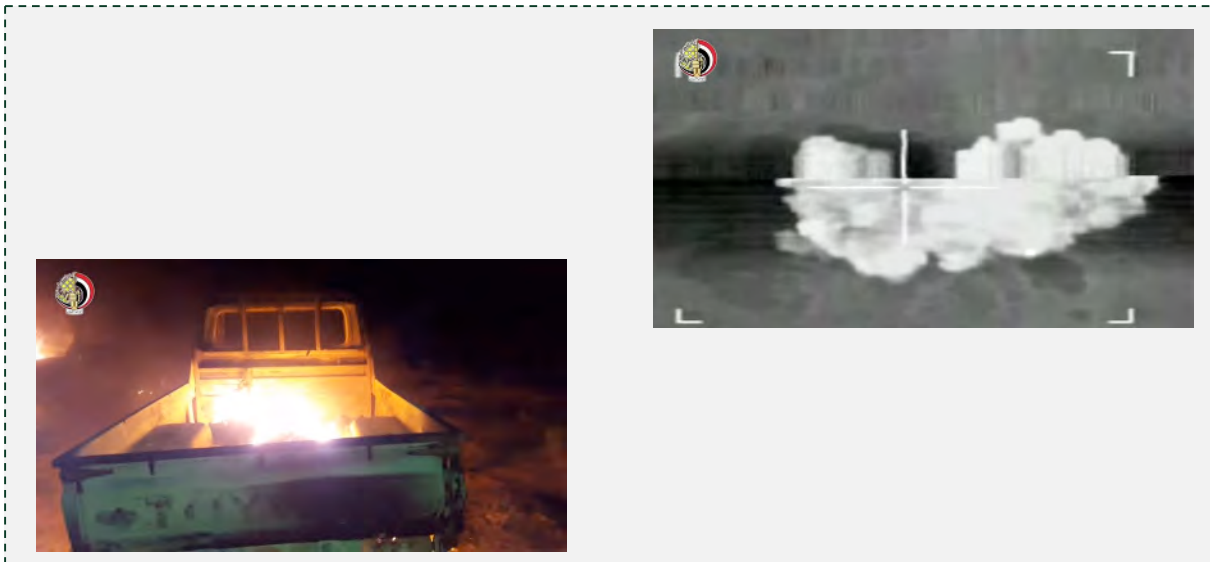
ציר חדית'ה-ביג'י שלאורכו מנהל דאעש לוחמת גרילה נגד הכוחות העיראקים (GOOGLE MAPS).

ירי רקטות של דאעש לעבר בסיסים של צבא עיראק, שעל ציר חדית'ה-ביג'י (אח'באר דולת אלאסלאם, 30 באפריל 2016).

מצרים וחצי האי סיני

■ במהלך השבוע נמשכה פעילות כוחות הביטחון המצרים נגד מחוז סיני של דאעש באזורי אלשיח' זויד, אלעריש ורפיח. במסגרת הפעילות נעצרו עשרות חשודים, הוחרמו מכוניות ואופנועים ונתפסו מחסני נשק. מנגד המשיכו פעילי דאעש בפעילות גרילה נגד כוחות הביטחון המצריים בעיקר באמצעות הנחת מטענים. חלקם נוטרלו על ידי כוחות הביטחון המצריים. מחוז סיני של דאעש קיבל אחריות למספר פיגועים במסגרת מה שכינה על "גל פיגועים חדש" המכוון נגד כוחות הביטחון המצריים ואלו המסייעים להם (חשבון טוויטר המזוהה עם הארגון, 28 באפריל 2016).

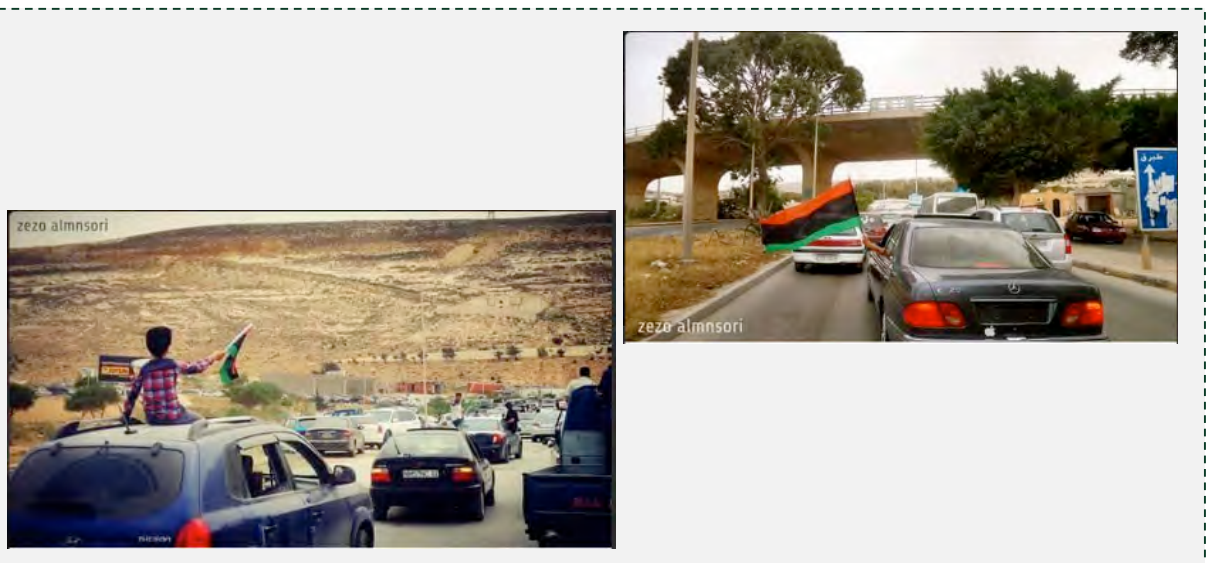
מימין: תקיפת "מטרת טרור" על-ידי חיל האוויר המצרי מדרום לאלשיח' זויד. משמאל: כלי רכב של "פעילי טרור", שהושמד על-ידי צבא מצרים (אליום אלסאבע, 27 באפריל 2016; חשבון היטיוב של משרד ההגנה המצרי, 25 באפריל 2016).

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

דרנה

■ ארגון מועצת השורא של לוחמי הג'האד בדרנה ובפרבריה (המזוהה עם אלקאעדה) השלים ב-20 באפריל 2016 את השתלטותו על מרחב העיר דרנה ועל האזור ההררי השולט עליה. דווח, כי פעילי דאעש נסוגו מאזור אלפתאא'ח, שטח שולט שהיה בשליטתם, לעבר האזורים המדבריים, שמדרום לדרנה (פורטל אלוסט, 20 באפריל 2016; חשבון הטוויטר של מוסד ההסברה אלסביל של "מועצת השורא של לוחמי הג'האד בדרנה", 21 באפריל 2016; אעמאק, 21 באפריל 2016).

חגיגות בדרנה בעקבות נסיגת פעילי דאעש ממרחב העיר ומהאזור השולט עליה (חשבון הטוויטר של @alzoberalzoher, 20 באפריל 2016).

■ במחצית השנייה של יוני 2015 הצליחו פעילי מועצת השורא וארגונים נוספים המתנגדים לדאעש לסלק את פעילי דאעש מהעיר דרנה. רוב פעילי דאעש מצאו מחסה באזור אלפתאא'ח, אזור הררי שמדרום, לעיר השולט עליה. מאז הם ניהלו לחימה עיקשת נגד מתנגדיהם בדרנה. אם אכן עלה בידי ארגון מועצת השורה לסלק את פעילי דאעש מאלפתאא'ח (הדבר טעון אימות), אזי **מהווה הדבר מכה צבאית ומוראלית לדאעש, המחלישה את מעמדו של הארגון במזרחה של לוב. קונקרטיית, עשוי דאעש לאבד אחיזתו בעיר בנע'אזי שם הוא נתון ללחצים כבדים מצד צבא לוב, שהשתלט על מרבית שכונות העיר.**

סרת

■ על פי כלי תקשורת לוביים (העוינים לדאעש) **נערך צבא לוב שבפיקוד ח'ליפה חפתאר לשחרורה של העיר סרת מידי דאעש.** על פי דובר צבא לוב ישתתפו ב"מערכת סרת הגדולה" כוחות יבשה, אוויר וים. **לדבריו כוחות חי"ר של הצבא כבר נערכו דרומית לעיר אג'דאביא והם ממתנינים לפקודה להתחיל במבצע** (אח'באר ליביא 24, 23 ו-28 באפריל 2016; פורטל אלוסט, 26, 29, 30 באפריל 2016, 1 במאי 2016).

■ על פי אותם דיווחים **נערך דאעש לקדם את ההתקפה של צבא לוב.** במסגרת זאת פינה דאעש את מחנותיו בסרת, הקים סוללות עפר והטמין מוקשים מסביב לעיר. כמו כן הקים בית חולים שדה והעביר אסירים למקום לא ידוע. **אבו חמזה הסנגלי,** אחד מבכירי דאעש בסרת, אמר, כי **דאעש הכריז על גיוס כללי** וכי הוא מתכוון לבצע ב"קרוב מאד" פעולות התאבדות **בנמלי הנפט מזרחית לסרת ובערים שונות, דוגמת מצריתה וטריפולי** (אח'באר ליביא 24, 23 ו-28 באפריל 2016; פורטל אלוסט, 26, 29, 30 באפריל 2016, 1 במאי 2016).

האיים הקריביים

■ בכתבה שפורסמה לאחרונה ב-BBC דווח כי **אזור האיים הקריביים הפך לכר פורה לגיוס מתנדבים לשורות דאעש.** על פי נתונים רשמיים **89 פעילים מטרינידאד נלחמים עתה בשורות דאעש.** מספר זה גבוה יחסית למדינה, שמספר תושביה הוא 1.3 מיליון. לאחרונה פרסם דאעש סרטון המיועד לתושבי טרינידאד בו הוצגו לוחמים שדיברו בשפת המקום. בטרנידד מצויה קהילה מוסלמית אך אלה שהצטרפו לשורות דאעש הם בעיקר צעירים ממוצא אפרו-קריבי, שהתאסלמו (BBC בערבית, 1 במאי 2016).

רוסיה

■ בתקשורת הרוסית דווח, כי מסגד, אשר הוקם באופן בלתי חוקי בסמוך לעיר סמרה, שעל גדות הוולגה, פוצץ באופן מבוקר על-ידי כוחות ביטחון רוסים. במסגד הוחזקו חומרי נפץ. במקום נעצרו 53 פעילים אסלאמיסטים סלפים, ביניהם מספר פעילים המשתייכים לדאעש. דובר ה-FSB (שירות הביטחון הרוסי) דיווח, כי מעצר החשודים, הוביל למעצר חשודים נוספים וחשיפת מקורות נשק, וכי חברי הקהילה הסלפית שנעצרו, נלחמים בסוריה לצד ארגוני הטרור (RT 30 באפריל 2016).

התנהלות המדינה האסלאמית

הריגת אבו עלי אלנבארי, מבכירי דאעש

■ בסוף מרץ 2016 נהרג בכיר דאעש בתקיפה אווירית באזור דיר אלזור (אלעהד, 1 במאי 2016). ההרוג הינו **עבד אלרחמן מצטפא שאח'ילא אלקאדולי המכונה אבו עלי אלנבארי**. דאעש לא הודיע רשמית על מותו אולם הוא הודה בכך בעקיפין: **הפיגועים, שביצע דאעש ב-30 באפריל 2016, היו על שם "שיח' אבו עלי אלנבארי" בתוספת בקשה שאללה יקבל אותו [כשהיד בגן עדן]**.

■ **אבו עלי אלנבארי** יליד מוצול, היה במותו כבן 60, מורה לפיזיקה וכתב מספר ספרי דת. בשנת 1998 נסע לאפגניסטן שם נפגש עם **אסאמה בן לאדן**. הוא שב לעיראק בשנת 2000, והצטרף לפעיליו של אבו מצעב אלזרקאוי (מייסד הארגון שממנו צמח דאעש) בשנת 2004 (אלבואבה, 1 במאי 2016). בנובמבר 2015 נטען, כי הוא הגיע מסוריה לסרת שבלוב מסוריה ככל הנראה כדי לבסס את שלוחת דאעש בלוב. בדצמבר 2015 דווח כי הוא נהרג בתקיפה אווירית בסמיכות לגבול סוריה, אך התברר בהמשך כי רק נפצע (securitymiddleeast.com, 21 בדצמבר 2015).

תמונת ארכיון של אבו עלי אלנבארי מוקף בעיגול (אלבואבה, 1 במאי 2016).

הריגתו של אבו עלי אלנבארי, מ"הגרעין הקשה" של פעילי דאעש, מצטרפת להריגת שורה של בכירים בדאעש בתקיפות האמריקאיות והרוסיות. לכך עשויה להיות להערכתנו פגיעה מתמשכת בכשירות הצבאית וביכולת הממשלית של דאעש, גם לא בהכרח בטווח הזמן המידי.

המערכה בתחום הסייבר

■ מחקר שנעשה על ידי חברת **Flashpoint** אודות יכולות הסייבר של דאעש עולה, כי בעבר פעלו מטעם דאעש בתחום הסייבר לפחות חמש קבוצות שונות, שביצעו קמפיינים נפרדים. ב-4 באפריל 2016 הוכרז על הקמת "**ח'ליפות סייבר מאוחדת**" המאחדת את כל הגופים של דאעש הפועלים בתחום הסייבר. על פי המחקר בעבר בוצעו תקיפות בעיקר נגד ממשלות, בנקים וכלי תקשורת אולם

למרות התהודה, **שקיבלו תקיפות אלה, האפקטיביות שלהן הייתה מוגבלת והן בוצעו על בסיס מזדמן** (אתר חברת Flashpoint, 28 באפריל 2016).

עתה נראה, כי מערך הסייבר של דאעש נתון ללחצי הקואליציה, שבהנהגת ארה"ב, בהקשר זה אמר **אשטון קרטר מזכיר ההגנה האמריקאי** בשימוע בפני ועדת הכוחות החמושים של הסנאט, כי לפיקוד הסייבר של צבא ארה"ב תפקיד חשוב בפעילות הקואליציה הבינלאומית נגד דאעש. פעילות הסייבר האמריקאית נועדה לדבריו לשתק את רשת האינטרנט של דאעש. **ג'וזף דנפורד, יו"ר המטות המשולבים**, אמר כי המטרה היא לנתק את דרכי התקשורת של הארגון ולהביא לבידודו הוירטואלי (AFP, 28 באפריל 2016).

פעילות סיכול ומנע

איטליה

■ **מאוריזיו רומנלי (Maurizio Romanelli)**, התובע הכללי של מילאנו דיווח, כי משטרת איטליה עצרה ארבעה בני אדם ממוצא מרוקאי המזוהים עם דאעש. על פי מסמכים שהוגשו לבית המשפט הם תכננו לבצע פיגועים בעיר רומא, בין השאר נגד שגרירות ישראל והואתיקן. כמו כן הוצאו צווי מעצר נגד שני חשודים נוספים, בעל ואישה, שעזבו את איטליה ויצאו לסוריה. בידי החוקרים קיים מידע מודיעיני לפיו בני הזוג השוהים בסוריה הורו לאחד מהעצורים לפגוע בשגרירות ישראל ברומא ובותיקן (הארץ, 1 במאי 2016).

מימין: עבד אלרחים מתחרכ, אחד העצורים לובש חולצה עליה סמל דאעש. משמאל: עבד אלרחים מתחרכ (מימין) ועבד אלרחמן ח'שיע, שנעצרו ע"י משטרת איטליה (Alyaoum24, 29 באפריל 2016).

■ ובנתיים ממשיך דאעש לאיים על איטליה. בסרטון שפרסם מחוז נינוא של דאעש נשמע פעם נוספת איום של הארגון, כי יכבוש את רומא. זאת בהסתמך על מסורת מפי הנביא מחמד, לפיה המוסלמים יכבשו את רומא בעתיד. בסרטון מציין הקריין כי דאעש מתעתד לממש את הבטחת הנביא מחמד וקרא למוסלמים לצפות ליום המובטח (אח'באר דולת אלסלאם, 30 באפריל 2016).

מתוך הסרטון: הקולוסיאום ברומא נראה מקצה המדבר המזרח-תיכוני (אח'באר דולת אלסלאם, 30 באפריל 2016).